

Öğretmenlerin öğretimsel liderlik algıları ve sınıf yönetimi becerilerinin öğretim ortamındaki kuşaklararası iklim üzerindeki rolünün incelenmesi

Ayşe Kalo Efe, Seyithan Demirdağ, Hasan Yücel Ertem

Önerilen atıf: Kalo Efe, A., Demirdağ, S., & Ertem, H. Y. (2020). Makale öğretmenlerin öğretimsel liderlik algıları ve sınıf yönetimi becerilerinin öğretim ortamındaki kuşaklararası iklim üzerindeki rolünün incelenmesi, *Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi*, 6(2), 83-102. DOI: 10.47615/issej.777625

Makale linki: <https://doi.org/10.47615/issej.777625>

© 2020 Yazar(lar). Baskınlar ve izinler:
USBED/Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi
Dergisi

USBED/Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi hakemli bir çevrimici dergidir. Bu makale araştırma, öğretim ve özel çalışmalar amacıyla kullanılabilir. Makalenin içeriğinden yalnızca yazarlar sorumludur Dergi makalelerin telif hakkına sahiptir. Yayıncı, araştırma materyalinin kullanımıyla bağlantılı veya doğrudan veya dolaylı olarak ortaya çıkan herhangi bir kayıp, işlem, talep veya masraf veya zarardan sorumlu tutulamaz.

Öğretmenlerin öğretimsel liderlik algıları ve sınıf yönetimi becerilerinin öğretim ortamındaki kuşaklararası iklim üzerindeki rolünün incelenmesi

Ayşe Kalo Efe , Seyithan Demirdağ , Hasan Yücel Ertem

Eğil Eğitim Fakültesi, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Zonguldak, 67350, Türkiye

ÖZ

Öğretmen nitelikleri ile sınıf ortamında sergilenen beceriler okul etkililiği için büyük önem arz etmektedir. Bu araştırma, öğretmenlerin öğretimsel liderlik algıları ve sınıf yönetimi becerilerinin öğretim ortamındaki kuşaklararası iklim üzerindeki rolünün incelenmesi amacıyla yürütülmüştür. Çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2019-2020 eğitim-öğretim yılında görev yapan 286 öğretmen oluşturmaktadır olup katılımcılar seçkisiz (random) yöntemlerden tabakalı örneklem yöntemi ile belirlenmiştir. Veri toplama araçları olarak; öğretim liderliği, sınıf yönetimi ve kuşaklararası iklim ölçekleri uygulanmıştır. Çalışmadaki verilerin araştırma sorularına ilişkin analiz edilmesinde Pearson-Moment, T-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve basit doğrusal regresyon analizleri kullanılmıştır. Çalışmanın analizleri sonucunda öğretimsel liderlik algıları ile kuşaklararası iklim arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki tespit edilmiştir. T-test sonucunda cinsiyetin bir sınıf yönetimi davranışı üzerinde; okul türünün ise öğretimsel liderlik ve kuşaklararası iklim boyutları üzerinde anlamlı bir farklılık oluşturduğu görülmüştür. ANOVA sonuçları eğitim durumu öğretimsel liderlik boyutları üzerinde; okul kademesi sınıf yönetimi boyutu üzerinde; mesleki kıdem öğretimsel liderlik boyutları üzerinde ve mezun olunan fakülte ise öğretimsel liderlik boyutu üzerinde anlamlı farklılığa neden olmuştur. Son olarak, öğretim liderliği öğretim ortamındaki kuşaklararası iklimi yordamaktadır. Öğretimsel liderliği, sınıf yönetimi becerileri ve kuşaklararası iklimi geliştirici etkinlikler önerilmektedir.

MAKALE TARİHİ

Geliş tarihi 06 Ağustos 2020
Kabul tarihi 22 Eylül 2020
Yayın tarihi 31 Aralık 2020

ANAHTAR KELİMER

Okul etkililiği, sınıf yönetimi, öğretimsel liderlik, kuşaklararası iklim

Makale Türü

Araştırma makalesi

İLETİŞİM Hasan Yücel Ertem erterm@beun.edu.tr

© 2020 Hasan Yücel Ertem, Ayşe Kalo Efe, Seyithan Demirdağ
This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>), which permits non-commercial re-use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited, and is not altered, transformed, or built upon in any way.

Investigation of the role of the role of instructional leadership perceptions of teachers and their classroom management skills on intergenerational climate

Ayşe Kalo Efe , Seyithan Demirdağ , Hasan Yücel Ertem

Eregli Faculty of Education, Zonguldak Bulent Ecevit University, Zonguldak, 67350, Turkey

ABSTRACT

Qualities of the teachers and their skills in the classrooms are important for school effectiveness. The current study was conducted in order to examine the role of instructional leadership perceptions of teachers and classroom management skills on intergenerational climate. The design of the study was correlational study that is a quantitative method. Participants of the study were 286 teachers working actively in 2019-2020 semester. Sample was selected through stratified random sampling. Instruments of the study were scales of instructional leadership, classroom management skills, and intergenerational climate. Statistical analyses were Pearson-Moment t test, one-way analysis of variance (ANOVA) and simple regression analysis. A positive relationship between instructional leadership perceptions and intergenerational climate was found. Further, t-test analysis showed that gender made a significant difference on a classroom management skill while school type made a significant difference on dimensions of instructional leadership perceptions and intergenerational climate. ANOVA revealed out significant differences for educational background and dimensions of instructional leadership perceptions, school level and one dimension of classroom management skills, professional seniority and one dimension of instructional leadership perception, and graduate school and one dimension of instructional leadership. Also, only instructional leadership perceptions predicted intergenerational climate. Organizations were recommended in order to improve instructional leadership styles, classroom management skills, and intergenerational climate.

ARTICLE HISTORY

Received 06 August 2020

Accepted 22 September 2020

KEYWORDS

School effectiveness, classroom management, instructional leadership, intergenerational climate

Type of the Paper

Research article

CONTACT Hasan Yücel Ertem ertertem@beun.edu.tr

© 2020 The Author(s). © 2020 Hasan Yücel Ertem, Ayşe Kalo Efe, Seyithan Demirdağ

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>), which permits non-commercial re-use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited, and is not altered, transformed, or built upon in any way

Giriş

Toplumların gelişmişlik noktasında belli bir seviyeye ulaşmaları için bilimsel, sosyal ve siyasal alanda gelişmeleri takip etmeleri gerekmektedir. Tüm bu gelişim alanlarının temelinde eğitime verilen değer olduğu için toplumların gelişmeleri ve ilerlemeleri eğitime verdikleri değer ölçüsünde olacaktır. Eğitim sistemini dünyada yaşanan gelişmeleri ve yenilikleri takip ederek okullarında uygulamaya geçiren toplumların ilerlemeleri kaçınılmaz olacaktır. Toplumların ilerlemelerinde bu derece öneme sahip olan eğitimin verildiği okullar yenilik ve gelişmelerden haberdar olmalıdır. Okulların eğitim- öğretimde başarı sağlamasında okuldaki olumlu iklimin, örgütsel yapının, okul yöneticisinin ve öğretmenin niteliğinin etkisi büyük önem arz etmektedir. Scherer ve Nilsen (2019) okul etkililiği ile ilgili yaptıkları çalışmada öğrenme çıktularından sınıf ortamına kadar birçok okul dinamiğinin altını çizmiş ve okul gelişimi için her okulun kendi okul etkililiği ölçütleri olması gerektiğini savunmuştur.

Toplumların kendilerini gerçekleştirmeleri, ilerlemeleri ve gelişmeleri yolunda kullanmış oldukları en önemli kavram eğitim unsurudur. Eğitimi ciddiye alan ve zamanın gerekliliklerine cevap verebilecek eğitim sistemini kendi bünyesinde etkili bir şekilde sistemleştiren toplumlar, bilgi ve yenilikte öncü olmuş, insanların doğayla mücadele olarak nitelendirilen teknolojiye ilerlemeler kaydetmişlerdir (Çakır, 2019). Eğitimin amacı, bilgi sahibi gerek bireysel gerek evrensel kültür edinmiş, nitelikli toplum yetiştirmektir. Eğitim sistemindeki tüm yenilik ve gelişme hareketleri, toplumun her kesiminin ilgi alanına girmektedir. Eğitim, toplumdaki değişikliklerden sorumlu olması sebebiyle değişime diğer sistemlerden önce uyum sağlamak mecburiyetindedir. Ülkenin huzuru ve mutluluğu, bireylerin kaliteli ve sürekli bir eğitim almaları ve bu doğrultuda kazandıkları bilgi ve beceri ile ülkenin her açıdan gelişmesine yapacakları katkıya bağlı olmaktadır. Bu nedenle, sosyal ve ekonomik gücün en önemli etkeni ve verimlilik sağlamanın en önemli unsuru, toplumun eğitim seviyesi olmaktadır (Çakmak, 2008). Özetle etkili okul kavramı, sadece bireylerin gelişimi için değil, toplum ve ülkelerin kalkınması için de gün geçtikçe önem kazanmaktadır.

Hajisoteriou, Karousiou ve Angelides (2018) okul gelişiminin başarılı bileşenlerini öğrencilerin taleplerini dinleme, kültürel çeşitliliği önceleyen öğretim ve veli katılımı olarak sıralamıştır. Etkili okulların oluşması hiç kuşkusuz ki belirli öncüllere sahiptir. Altunay'a (2017) göre öğretimsel liderliğin, sınıf ve okul seviyesinde geliştirilmesi, okullarda yenilenme ve gelişme çabalarının amaca ulaşması, etkili ve nitelikli eğitim- öğretim olmasına katkı sağlamaktadır. Ayrıca, farklı yol ve yöntem kullanılarak etkili bir şekilde yönetilebilen bir sınıf, eğitim ve öğretimi kolaylaştıracaktır (Temel, 2018). Diğer taraftan, okullarda farklı kuşaktan kişiler arasındaki farklılıklar ve bu farklılıklardan kaynaklanması olası muhtemel çatışmaları önlemek ve yönetmek, kuşaklar arasındaki işbirliği, paylaşım ve olumlu iletişimi sağlamak, okulların yakın ve uzak hedeflerine ulaşması açısından önem arz etmektedir (Kazak, 2016). Bu bağlamlarda, okulların etkililiğinde öğretmenlerin öğretimsel liderlik ve sınıf yönetimine ilişkin becerilerinin öğretim ortamındaki kuşaklararası iklim üzerindeki etkisinin incelenmesi araştırılmaya değer bir konudur.

Alan Yazın Taraması

Liderlik, farklı sosyal bilimlerin ortak ilgilendikleri konulardan biri olmasına karşın, liderlik kavramının neyi ifade ettiği hususunda sosyal bilimciler arasında ortak bir fikir oluşmamaktadır. Liderlik kavramı, farklı düşünceler açısından bakıldığında, farklı şekillerde incelenebilen ve ifade edilebilen bir kavramdır. Bu nedenle liderlik, yönetim bilimini ve iş yaşantısını ilgilendirdiği gibi, psikolojik, sosyolojik, siyasi, askeri ve tarihi alanlar tarafından da incelenebilen bir kavramdır (Şişman, 2014). Liderlik tanımları birçok çalışmada yer almasına rağmen tanım olarak genel bir yargıya varılmamıştır.

Günümüze kadar yapılan çalışmalarda genellikle yazarların farklı bir tanım yaptıkları görülmüştür. Yıldız'a (2017) göre geçmişteki liderlik tanımları yönetime yönelik grubun yönlendirilmesi, belirlenen amaç doğrultusunda sorumluluğun dağıtılması, ast-üst dengesini kurarak işlerin idaresinin sağlanması, grubun var olan potansiyellerinin ortaya çıkarılması, örgütte huzurun sağlanması ve mücadelede öncülük edilmesi olarak sıralamıştır.

Örgüt kurumları arasında bulunan okullar, sosyal yapının en mühim ve hareketli parçasını oluşturmaktadır. Okullarda en fazla karşılaşılan liderlik tarzları öğretimsel liderlik ya da öğretim liderliği olarak dikkat çekmektedir. Öğretimsel liderlik kavramı, 1970'li yılların sonundan itibaren batılı ülkelerin okullardaki etkililiği ve başarıyı sağlamaya yönelik yapılan araştırmalarla birlikte gündeme gelen bir konudur (Yörük ve Akdağ, 2010). Okulların eğitim öğretimde etkili olmaları ve başarı sağlamalarında bu denli öneme sahip olan öğretimsel liderlik araştırmacılara konu olmuş ve değer kazanmıştır (Tanrıöğen, 2000). Alan yazında öğretimsel liderliğin değişik yönleriyle ele alındığı görülmektedir. Öğretmenler ile örgütün kaynaşması (Kösterelioğlu ve Olukçu, 2019), kaynakların yönetilmesi ve yenilikçilik (Can,2007) ve bireyin sağlıklı bir şekilde yetiştirilmesi (Yörük, 2010) öğretimsel liderlikle ilişkilendirilen konuların başında gelmektedir.

Etkili okulların oluşturulmasın öğretmenlerin de liderlik vasfı göstermeleri beklenmektedir. Çelik'e (2010) göre okulun idaresi bakımından önemli bir etkiye sahip liderlik türü olan öğretim liderliği eğitimin hedeflerine ulaşması için okul yöneticisi, öğretmen, öğrenci, aile ve okul yönetiminin beraber çalışabilecekleri uygun bir atmosfer yaratılması süreci olarak ifade edilmektedir. Öğretim liderliği geleneksel liderlik yaklaşımlarında ön plana çıkarılan yönetsel özelliklerine ek olarak, eğitim- öğretimde kaliteyi arttırmak, işbirliği sağlamak, gelişmelerden haberdar olmak ve ihtiyaç duyanlara destek sağlama, öğretmenlerin gelişimlerine katkı sağlamak gibi davranışları da barındırmaktadır (Ezer, 2014). Özetle, öğretim liderliği gösteren okul müdürleri ve öğretmenler okul gelişimine olumlu katkı sunmaktadır.

Sınıf, eğitim ve öğretim amaçlarının hayata geçirildiği bir alandır. Sınıftaki yaşantının, önceden planlanmış olan amaçlara ulaşılmasının sorumluluğu ilk olarak öğretmenlere düşmektedir. Bu sebeple, öğretmenin sınıf yönetiminde olması gereken bilgi ve becerileri edinmesi gerekmektedir. Eğitim ve öğretimin belirlen planlar dâhilinde yürütülmesi ile sınıf içerisindeki yaşantı daha faydalı, üretken ve eğlenceli olacaktır. Sınıf yönetiminde başarı sağlamada diğer bir husus, öğretmenin iletişime yönelik duyarlılığının ve bilgisinin olmasıdır. Öğretmenlerden beklenenlerin başında, öğretmenin sınıfında eğitim öğretimin gerektirdiği fiziksel ve psikolojik ortamı sağlamak olmalıdır (Aydın, 2013). Aynı zamanda öğrenme-öğretme ortamlarının planlarının başarılı olduğu zaman sınıf yönetiminde başarı sağlanacaktır. Öğretmenin sınıfın içindeki görevi sadece öğretmek olmamalıdır. Öğretmenin bilginin planlanmasıyla birlikte eğitimsel liderliği de söz konusu olmaktadır (Akan, Şener, Başar ve Şen, 2016).

Sınıf yönetimi, temel olarak belirli becerilere sahip olmayı gerektiren önemli bir pedagojik formasyon alanı ve formal bir özelliğe sahip öğretimin olduğu her yerde olmaktadır. Sınıfın yönetilmesi kavramı, öğrenme-öğretme etkinliğinin söz konusu olduğu, yükseköğretim de olmak üzere bütün eğitim kademeleri için geçerli olmaktadır (Uslu ve Avcı, 2016). Sınıf yönetimi becerisi ise, sınıfta öğretmenler tarafından zamanın, fiziksel ortamın, iletişimin, öğrenci davranışlarının ve öğretime yönelik programların etkili bir öğretim süreci için etkili bir şekilde kullanılabilmesi sürecidir (Adıgüzel, 2016, Demirdağ, 2015). Öğretmenlerin sınıf yönetimini sağlamalarında gerekli olan sınıf içerisinde fiziksel ortamın sağlanması, olumlu sınıf atmosferi oluşması, zamanı etkili kullanma vb. özelliklerinin yanında; sınıf yönetimini etkileyen sınıf dışı etkenler de bulunmaktadır. Başar (1999)'a göre sınıf yönetiminin sınıf dışı değişkenleri uzak çevre, yakın çevre, aile ve okul olarak sıralanmıştır. Sınıf yönetiminde etkin rol oynayan öğretmenler bilgi ve beceri yönünden donanımlı olmalı ve deneyimlerini kullanmalıdırlar (Ercoşkun ve Ada, 2013). Öğretmenler, fiziksel ortamı düzenler, öğrenci davranışlarını kontrol eder, güvenliği ve sağlığı düzenler, saygı ve sevgi çerçevesinde bir ortam sağlar,

kuralları esnekleştirir ve ihtiyaç halinde diğer öğretmenlerle iletişime geçerler. Bahsedilen bu konular sınıf yönetimi ile alakalıdır (Çelik, 2019: 32). Bu doğrultuda öğretmenlerin sınıf yönetimi gayesine yönelik asıl yapmaları gerekenler öğrenciyi merkeze alan etkinlikler olmalıdır.

Öğretmenlerin edindikleri bilgi, beceri ve deneyimler öğretmenlerin sınıfı yönetmelerinde etkili olmaktadır. Öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri konusunda alan yazında odaklanılan farklı eğilimler bulunmaktadır. Sınıf ortamının düzenlenmesi ve planlama (Alatlı, 2014, Demirdağ, 2016), öz-yeterlik algıları (Ekici, 2008), etkili öğrenme (Bozpolat, Usta ve Uğurlu, 2016), öğrenci davranışı yönetimi (Can ve Baksi, 2014) ve sınıf yönetiminde farklı yöntemlerden faydalanma (Kendirci, 2019) sınıf yönetimi ile ilgili eğilimlerden bazılarıdır. Öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinde yeterlilik kazanmaları ve etkili olmaları okul ikliminden öğrenci başarısına kadar birçok okul çıktısına olumlu bir etkide bulunacaktır.

Eğitim-öğretim ortamlarında hem öğrenciler hem de öğretmenler arasındaki kuşak farklılıkları birçok okul sürecini etkilemektedir. Ortalama aynı dönem aralığında dünyaya gelmiş, aynı dönemin şartlarını taşıyan, dolayısıyla aynı sorunlar ile karşılaşan, benzer yükümlülüğe sahip gruplara kuşak denilmektedir (TDK, 2017). Başka bir tanımda kuşak; aynı dönemde yaşayan, benzer nitelikleri olan kişilerin oluşturmuş olduğu grup olarak ifade edilmektedir (Adıgüzel, Batur ve Ekşili, 2014). Kültürel olaylar ile davranış ve tutumları dönemden döneme ve kuşaktan kuşağa göre değerlendirmekte fayda vardır. Olgular hakkında fikir sahibi olmak ve tahminde bulunmak için, bu dönemlerde olan kuşakları dikkate alarak daha sağlıklı sonuçlara ulaşmak mümkün olacaktır (Kırık ve Köyüstü, 2018). Sonuç olarak, bilimsel çalışmaların yürütülmesinde de kuşaklararası farklılıkların dikkate alınması büyük öneme sahiptir.

Literatür araştırması esnasında kuşakların başlamasına sebep olan olgunun bir olay değil, bir dönem ve bu döneme yönelik özelliklerin olduğu bilinmektedir. Kişi doğduğu andan itibaren içinde bulunduğu dönemin kişinin sahip olduğu özellikler onun hayata bakış açısını ve davranış şekillerini belirleyebilmektedir. Aynı zaman diliminde, benzer şekilde yaşam şartlarında yaşamış, kişilerin birçok ortak noktası olduğu düşünülmektedir. Bu kişiler aynı müzikleri dinlemiş, aynı modadan etkilenmiş, aynı siyasi ortamda bulunmuş, hatta aynı savaşa katılmış olabilirler. Dolayısıyla soyadları, işleri, maddi olanakları bile farklı olmasına rağmen kuşak olarak adlandırdığımız bu topluluklar benzer davranış özellikleri göstermektedirler. İlerleyen zaman kavramı kişilerin yaşam imkânlarını, eğitimi, ekonomiyi, teknolojiyi kısacası hayata dair her şeyi değiştirmektedirler. Yaşamış olan bu değişim zaman kavramı ile birlikte, birey üzerinde etkili olabilmektedir. Kişi, yaşamış olduğu dönemin kendisine sunduğu değişimlere bağlı olarak, yaşama karşı bakış açısını, beklentilerini, amaçlarını ve tutumlarını değiştirmektedir. Yaşanan bu değişimler kuşak dediğimiz dönemi oluşturmakta ve her kuşağın kendisine has özelliklerini ortaya koyarak, önceki ve sonraki kuşaklarda ayrılmasına neden olmaktadır (Çelik, 2014). 21. Yüzyılda kuşaklar genel olarak Gelenekselciler (Sessiz Kuşak, 1900-1945), Bebek Patlaması (1946-1964), X Kuşağı (1965-1979), Y Kuşağı (1980-1994) ve Z Kuşağı (1995 ve sonrası) olarak sıralanmaktadır (Berkup, 2014; Eren, 2019; Kırık ve Köyüstü, 2018; Toruntay, 2011).

Günümüzde, aynı ortamda çalışan dört kuşak bulunabilmektedir. Bu dört kuşağın kendi aralarında yaşamış oldukları sorunlar nitelikte sosyal ve iş yaşantısı yönünden grupların bütün çalışma düzenini etkileyecek düzeydedir. Bu dört kuşağın iş yaşantısına yönelik algıları, yeni çalışma alışkanlığının ortaya çıkmasına sebep olabilmektedir (Adıgüzel, Batur ve Ekşili, 2014). Kuşaklararası iklim kavramı daha çok, örgüt iklimi ve okul iklimi dâhilinde ele alınan bir kavramdır. Alan yazında örgüt iklimini farklı boyutlarda yapılan çalışmaların olması ile birlikte iklimin kuşaklar arasında gerçekleşme yönüne değinen çalışmalar sınırlı olarak bulunmaktadır. King (2010), iş yerinde kuşaklararası iklim ölçeğinin geliştirilmesine yönelik çalışmada kuşaklararası iklimin kuşaklararası kalıp yargılar, kuşaklararası engellenme, kuşaklararası içermecilik, olumlu duyulanım ve kuşaklararası etkileşim boyutlarında ortaya çıktığını ifade etmiştir. Kuşaklararası iklim,

örgüt içinde bulunan kişiler arasında olumlu iletişim, etkileşim, paylaşım ve işbirliğine dayalı iklimi algılama biçimi olarak ifade edilmektedir. Bu durum, hem örgütün genel ikliminden etkilenen hem de bu iklimi etkileyen karşılıklı bir algılama şeklindedir. Genel olarak örgüt ikliminin kuşaklar arasında gerçekleşmesi ve algılanması olarak da ifade edilebilir (Kazak, 2016). Diğer taraftan eğitim kurumlarındaki iklimin temel eğitimden (Ertem ve Gökalp, 2020) lisansüstü eğitime (Ertem ve Gökalp, 2019) kadar farklı düzeylerde çalışılması iklim kavramının kuşaklararası önemi olduğunu göstermektedir. Özetle, kuşaklararası iklim dönemselsel ortak özellik ve farklılıklardan etkilenmekle birlikte okul ortamında birçok farklılık ile benzerliğe ışık tutmaktadır.

Önem

Bu çalışma araştırma, kuram ve uygulama boyutlarında öneme sahiptir. Literatürde öğretim liderliği, sınıf yönetimi becerileri ve kuşaklararası iklim davranışlarına yönelik çalışmalar incelendiğinde, çalışmalarda çoğunlukla bahsi edilen değişkenlerin farklı olan diğer değişkenlerle ilişkisine bakılmıştır (Adıgüzel, 2016; Arslan, 2009; Balyer ve Gündüz, 2013; Çelik, 2010; Kazak, 2016). Literatürde öğretim liderliği, sınıf yönetimi becerileri ve kuşaklararası iklim davranışlarına yönelik bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Çalışma kuşaklararası iklimi araştırmasıyla örgüt ve okul iklimi alan yazınına katkı sağlamaktadır. Ayrıca kuşaklararası iklimle ilişkili etkenlerin ortaya çıkarılması Türkiye alan yazınındaki önemli bir boşluğun doldurulması noktasında önemli bir adımdır. Çalışmanın kuramsal önemi ise Türkiye alan yazını için oldukça yeni bir konu olan kuşaklararası iklimin öncülleri üzerine kuruludur. Yürütülecek görgül çalışmalar ve yapılacak kuramsal tartışmalar ışığında kuşaklararası iklimin Türkiye bağlamı ve sosyo-kültürel dinamiklerle ilişkilendirilmesinin önü açılacaktır. Uygulama boyutunda ise okulun başarı sağlamada etkili olacak liderliklerden birisi olan öğretim liderliği, okulun amaçlarının planlı bir şekilde yürütülmesinde etkilidir. Bu noktada öğretim liderliğinin, sınıf ve okulda geliştirilmesi ve uygulanması okullarda yenilenme ve gelişme çabalarının amaca ulaşması, etkili ve kaliteli bir eğitim-öğretimin olmasına katkı sağlayacaktır. Okulların eğitim-öğretimde başarı sağlamalarında önemli olan diğer bir husus da eğitimin önemli bir unsuru olan öğretmenlerin sınıflarını yönetmedeki becerileridir. Etkili bir sınıf yönetimi becerisine sahip olan öğretmen sınıfındaki ortamı düzenleyerek, olası problemlere yönelik önlem alarak öğrencilerde nitelikli bir öğrenmenin gerçekleşmesine katkı sağlayacaktır. Ayrıca kuşaklararası iklimin geliştirilmesi kuşaklararası çatışmanın yerine işbirliği ve iletişimin önünü açacak uygulamalar için önem arz etmektedir.

Amaç

Bu çalışma ile öğretmenlerin, öğretim liderliği ve sınıf yönetimi becerilerinin öğretim ortamındaki kuşaklararası iklim üzerindeki rolünü incelemek ve bu değişkenler arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki araştırma sorularına cevap aranmıştır:

- 1- Öğretmenlerin öğretim liderliği, sınıf yönetimi becerileri ve öğretim ortamındaki kuşaklararası iklim davranışları hangi düzeydedir?
- 2- Öğretmenlerin algılarına göre öğretim liderliği ve sınıf yönetimi becerileri ile kuşaklararası iklim davranışları arasında bir ilişki var mıdır?
- 3- Öğretmenlerin algılarına ilişkin öğretim liderliği, sınıf yönetimi becerileri ve kuşaklararası iklim davranışlarının katılımcıların demografik özelliklerine (cinsiyet, yaş, eğitim durumu, mesleki kıdem, okul türü, mezun olduğu fakülte, çalıştığı okul kademesi) göre anlamlı bir fark var mıdır?
- 4- Öğretmenlerin algılarına ilişkin öğretim liderliği ve sınıf yönetimi becerileri kuşaklararası iklim davranışlarını yordamakta mıdır?

Metodoloji

Öğretmenlerin öğretim liderliği ve sınıf yönetimi becerilerinin öğretim ortamındaki kuşaklararası iklim üzerindeki etkisinin incelendiği bu çalışmada, ilişkisel tarama modeline dayanan betimsel araştırma kullanılmıştır. Tarama modeli ile bireylerin belli konulardaki inanç, tutum, düşünce, davranış, beklenti ve özellikleri uygulanan anket yardımıyla tespit edilebilmektedir (Gürbüz ve Şahin, 2018).

Katılımcılar

Araştırmanın evrenini 2019-2020 eğitim-öğretim yılında Zonguldak ili Ereğli ilçesindeki anaokulu, ilkokul, ortaokul ve liselerde görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Bu evrende toplam 2471 öğretmen bulunmaktadır. Bu öğretmenlerin 2208'i devlet (%89), 263'ü ise özel okullarda görev yapmaktadır. Okul düzeylerine göre ise 125 okul öncesi öğretmeni (%5), 668 ilkokul öğretmeni (%27), 766 ortaokul öğretmeni (%31) ve 850 lise öğretmeni (%34) ve 62 öğretmen (%3) ise bu kategoriler dışındaki okullarda görev yapmaktadır. Bu okullarda 1438 kadın öğretmen (%58) çalışmaktayken 1033 erkek öğretmen (%42) çalışmaktadır. Örneklem için ise; kamu ve özel okulların okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise kademesinde görev yapmakta olan 300 öğretmene seçkisiz örnekleme yöntemlerinden tabakalı örneklem yöntemi ile ulaşılmıştır. Çalışmada eksik ve yanlış doldurulan anketlerin elenmesi ile 286 öğretmenden elde edilen veriler çalışmaya dâhil edilmiştir. Çalışmada tabakalı yöntemin tercih edilme amacı ise gruplar bazında temsiliyeti artırma, örneklemin betimlenmesi, alt gruplar arasında karşılaştırma yapılması ve alt grupların birtakım özelliklerinin gösterilmesidir. Araştırmaya katılanların 173'ü kadın öğretmenlerden (% 60,5), 113'ü ise erkek öğretmenlerden (%40) oluşmaktadır. Öğretmenlerin yaş aralığına bakıldığında ise; 20-29 yaş 53 kişi (%20,6), 30-39 yaş 106 kişi (%37,1), 40-49 yaş 95 kişi (%33,2) ve 50 ve üstü 26 kişi (%9,1) çalışmaya katılım sağlamıştır. Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine (deneyim) ilişkin kıyaslama yapıldığında, 1-5 yıl 57 kişi (%19,9), 6-10 yıl 63 kişi (%22,0), 11-15 yıl 49 kişi (%17,1), 16-20 yıl 60 kişi (%21,0) ve 21 ve üstü 57 kişi (%19,9) çalışmaya katkı sunmuştur.

Veri Toplama Araçları

Öğretmen görüşlerine yönelik bu çalışmada, veri toplama aracı olarak demografik bilgilerden oluşan (cinsiyet, yaş, mesleki deneyim, okul türü, okul kademesi, eğitim durumu ve mezun olunana fakülte) bir bölüm ve üç farklı değişkene ait ölçek bulunmaktadır.

Öğretim liderliği ölçeği. Lineburg (2010) tarafından oluşturulan Öğretim Liderliği Ölçeği, Kazak (2016) tarafından geliştirilmiştir. Orijinal hali 35 madde ve 7 faktörden oluşan ölçeğin müdür yardımcısı boyutuna ait sorular; Türk Eğitim Sistemi'nde yönetsel faaliyetlerin merkezinde müdürün bulunması, öğretmenlerin mesleki gelişiminin sağlanması, kaynak ve ödül sağlanması, gözleme vb. konularda müdürlerin belirleyici olması ve merkezi birimlerce müdürlerin muhatap alınması dolayısıyla ölçekten çıkarılmıştır. Nihai olarak 29 madde ve 6 boyutta çalışmada kullanılan ölçek 5'li Likert tipindedir. Ölçek, Mesleki Gelişimi Teşvik, Kaynak Sağlama, Amaçları İletme, Teşvikler Sağlama, Destek Sağlama, Öğretimi Denetleme alt boyutlarından oluşmaktadır. Ölçeğin güvenilirliği için Cronbach Alfa iç tutarlık katsayıları hesaplanmış

ve .95 olarak bulunmuştur.

Sınıf yönetimi ölçeği. Şahin ve Altunay (2011) tarafından geliştirilen ölçek 5'li Likert tipindedir. Alan taraması yapılarak hazırlanan ölçek 7 alt boyut ve 40 maddeden oluşmaktadır. Alt boyutlar derse başlama ve ilgi çekme davranışları, cezalandırma davranışları, etkileşimsel davranışlar, ilgiyi sürdürme ve sorun çözme davranışları, uyarma davranışları, demokratik davranışlar ve beklenti ve kurallara uyma davranışları olarak adlandırılmıştır. Ölçeğin Cronbach Alfa iç tutarlık katsayısı .90 olarak bulunmuştur.

Kuşaklararası iklim ölçeği. King (2010), tarafından geliştirilmiş, Kazak (2016), tarafından Türkçe'ye ve Türk kültürüne uyarlanmıştır. Ölçeğin orijinal hâlinde 5 alt boyut ve 21 madde bulunmaktayken, ölçekte madde birleşiminden sonra ölçek nihai olarak 5 alt boyut ve 19 madde olarak uyarlanmıştır. 5'li Likert tipinde olan ölçek; Kuşaklararası Kalıp Yargılar, Kuşaklararası Engellenme, Kuşaklararası İçermecilik, Kuşaklararası Olumlu Duygulanım, Kuşaklararası Etkileşim boyutlarından oluşmaktadır. Ölçeğin genel olarak Cronbach Alfa iç tutarlık katsayısı .73 olarak hesaplanmıştır.

Veri Analizi

Yapılan bu çalışmadaki veriler SPSS (Statistical Package for Social Sciences) Windows 20. 0 programı ile analiz edilmiştir. Verilerin analizlerinde sayı, yüzde, ortalama ve standart sapma gibi betimsel istatistiksel metotlar kullanılmıştır. Öğretim liderliği, sınıf yönetimi becerisi ve kuşaklararası iklim davranışlarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık olup olmadığının belirlenmesi amacıyla t-testi analizi yapılmıştır. Öğretim liderliği, sınıf yönetimi becerisi ve kuşaklararası iklim davranışlarının mesleki deneyime göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Aynı şekilde öğretim liderliği, sınıf yönetimi becerisi ve kuşaklararası iklim davranışlarının yaşa göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkeni yordama etkisini belirlemek için ise basit doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular

Araştırmanın birinci araştırma problemine yönelik öğretmenlerin öğretim liderliği, sınıf yönetimi ve kuşaklararası iklim davranışlarının düzeyleri incelenmiştir. Buna göre; öğretim liderliği, sınıf yönetimi ve kuşaklararası iklim değişkenlerinin ortalama ve standart sapmaları hesaplanmıştır. Öğretim liderliği algıları ($X = 3.75$, $SS = .63$) hem kuşaklararası iklim ($X = 3.21$, $SS = .41$) hem de sınıf yönetim becerileri ($X = 2.20$, $SS = .38$) algılarından yüksek görünmektedir.

Pearson-Moment, t-test ve ANOVA için belirli varsayımlar vardır. Bu yüzden bağımsız gözlem, normallik ve varyans homojenliği sağlanmalıdır (Gravetter & Wallnau, 2004). Veri toplama sürecindeki katılımcıların anketi birbirlerinden bağımsız doldurmalarının sağlanması bağımsız gözlem varsayımı karşılamıştır. Bu çalışmada ayrıca normalliğin sağlanıp sağlanmadığına ilişkin gerekli analizler yapılmıştır. Yapılan analizler sonucunda çarpıklık ve basıklık katsayılarının ± 1 sınırları içinde ve standart sapma ile ortalamanın oranını yüzdelik olarak 20 ile 25 aralığında olduğu tespit edilerek normalliğin sağlandığı

görülmüştür (Tabachnick ve Fidell, 2013). Ek olarak analiz programında ortaya çıkan normallikle ilgili çubuk grafik ve PP şekillerin normal dağılım göstermesi normalliğin diğer kanıtlarıdır. Son olarak, varyans homojenliğinde Levene testinin anlamsız çıkması bu varsayımın doğrulandığını ve ilgili parametrik analizlerin yürütülebileceğini göstermiştir.

Araştırmanın ikinci araştırma probleminde öğretmenlerin öğretim liderliği, sınıf yönetimi ve kuşaklararası iklim algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaca yönelik yapılan korelasyon analizi neticesinde elde edilen bulguya göre kuşaklararası iklim ile öğretim liderliği arasında ($r = .18$, $p < .05$) anlamlı pozitif yönde bir ilişki bulunmuştur. Korelasyon sonuçları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Öğretim liderliği, kuşaklararası iklim ve sınıf yönetimi arasındaki ilişkilerin korelasyon analizi incelenmesi

Değişkenler	Kuşaklararası İklim	Öğretimsel Liderlik	Sınıf Yönetimi
Kuşaklararası İklim	1,00		
Öğretimsel Liderlik	,18*	1,00	
Sınıf Yönetimi	0,00	-0,09	1,00

* $p < .05$

Çalışmanın üçüncü araştırma probleminde öğretmenlerin öğretim liderliği, sınıf yönetimi ve kuşaklararası iklim davranışlarının belirli demografik değişkenlere göre anlamlı bir fark olup olmadığı araştırılmıştır. Bu neticede öğretim liderliği, sınıf yönetimi ve kuşaklararası iklim davranışlarının cinsiyet ve okul türü değişkenine göre T-test analizi yapılmıştır. Sadece cezalandırma davranışlarının cinsiyete göre anlamlı bir farklılık oluşturduğu görülmüştür, $t = 2.21$, $p < .05$. Bu durumda kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre daha fazla cezalandırma davranışı sergilediği ortaya çıkmıştır. Okul türü değişkenine göre yürütülen T-test analizi sonuçlarına göre mesleki gelişimi teşvik ($t = -2.08$; $p < .05$), kaynak sağlama ($t = -2.33$; $p < .05$), öğretimi denetleme ($t = -2.17$; $p < .05$), kuşaklararası kalıp yargılar ($t = 2.23$; $p < .05$), kuşaklararası içermecilik ($t = -2.27$; $p < .05$) ve kuşaklararası etkileşim ($t = -2.10$; $p < .05$) için okul türü anlamlı farklılık oluşturmuştur. Buna göre devlet okulundaki öğretmenler özel okuldaki öğretmenlere göre daha az mesleki gelişimi teşvik, daha az kaynak sağlama, daha az öğretimi denetleme, daha fazla kuşaklararası kalıp yargı, daha az kuşaklararası içermecilik ve daha az kuşaklararası etkileşime sahiptir.

Öğretmenlerin öğretim liderliği, sınıf yönetimi ve kuşaklararası iklim davranışlarının yaş, eğitim durumu, okul kademesi, mesleki kıdem ve mezun olduğu fakülte değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını araştırmak için ANOVA yürütülmüştür. Üç değişken için de yaşın anlamlı bir farklılık oluşturmadığı bulunmuştur. Eğitim durumu mesleki gelişimi teşvik ($F = 4.21$, $p < .05$) ve destek sağlama ($F = 3.15$, $p < .05$) için anlamlı farklılık oluşturmuştur. Post hoc testine göre ön lisans mezunu öğretmenlerin hem lisans hem de lisansüstü eğitim mezunu öğretmenlere göre mesleki gelişimi teşvik yönlerinin anlamlı olarak yüksek olduğu bulunmuştur. Post hoc testi destek sağlama için gruplar arası anlamlı bir fark tespit edememiştir. Okul kademesi sadece derse başlama ve ilgi çekme ($F = 3.03$, $p < .05$) için anlamlı bir farklılık oluşturmuştur. Fakat post hoc testi, gruplar arası anlamlı bir fark ortaya çıkarmamıştır. Mesleki kıdem için teşvikler sağlama ($F = 2.53$, $p < .05$) ve destek sağlama ($F = 3.01$, $p < .05$) sağlama için anlamlı farklılık oluşturduğu bulunmuştur. Post hoc testi teşvikler sağlama için gruplar arası anlamlı bir fark bulmazken destek sağlama noktasında 16-20 deneyimi olan öğretmenler 6-10 yıl deneyimi olan öğretmenlere göre okul yöneticilerinin daha fazla destek sağladığını düşündüklerini göstermiştir. Mezun olunan fakültenin ise öğretimi denetleme ($F = 3.51$, p

< .05) üzerinde anlamlı bir farklılık oluşturduğu ortaya çıkmıştır. Fakat post hoc testine göre gruplar arası anlamlı bir farklılık yoktur.

Çalışmanın dördüncü araştırma probleminde öğretmenlerin kuşaklararası iklim davranışlarının yordanması ile ilgili doğrusal regresyon analizinden faydalanılmıştır. Bu neticede öğretim liderliği, sınıf yönetimi ve kuşaklararası iklim davranışlarını yordamasına ilişkin regresyon analizi sonuçları Tablo 2’te verilmiştir. Buna göre kuşaklararası iklim öğretimsel liderlik ($\beta = .17$, $p < .05$) tarafından anlamlı olarak yordanmıştır, $F = 4.65$, $p < .05$, $\eta^2 = .32$. Bu durum büyük bir etki büyüklüğüne işaret etmekte olup kuşaklararası iklime ilişkin toplam varyansın %32’sinin öğretmenlerin öğretimsel liderlik algılarındaki farklılıklardan kaynaklanmaktadır.

Tablo 2. Öğretim ortamında kuşaklararası iklimine ilişkin basit regresyon analiz sonuçları

Değişkenler	B	SE	β	t	P
(Sabit)	2,73	0,207		13,2	0,00
Öğretimsel Liderlik	0,11	0,03	0,17	3,05	0,00
Sınıf Yönetimi	0,01	0,06	0,01	0,23	0,81

Tartışma and Sonuç

Bu çalışma ile öğretmenlerin öğretim liderliği, sınıf yönetimi becerileri ve öğretim ortamındaki kuşaklararası iklim arasındaki ilişkiler araştırılmıştır. Çalışmanın ilk araştırma sorusunda, öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda öğretimsel liderlik, sınıf yönetimi becerileri ve kuşaklararası iklim davranışları düzeyleri incelenmiştir. İnceleme sonucunda öğretmenlerin öğretim liderliğine algıları kuşaklararası iklim ve sınıf yönetimi becerileri algılarına göre yüksek bulunmuştur. Literatür incelendiğinde, öncesinde yapılmış olan çalışmalarda da benzer sonuçların elde edildiği görülmektedir. Bu sonuç alan yazın ile uyumlu haldedir. Serin (2012), araştırması sonucunda öğretmenlerin, okul yöneticilerinin öğretim liderliği davranışlarını ‘‘çoğu zaman’’ düzeyinde sergilediklerine yönelik bir algıya sahip oldukları sonucuna varmıştır. Aynı şekilde Ünal ve Çelik (2013) Okul yöneticilerinin öğretimsel liderlik davranışı ile öğretmenlerin örgütsel vatandaşlık davranışları analizi çalışmalarında elde edilen sonuçlara göre, okul yöneticilerinin öğretim liderliği davranışlarının ‘‘yüksek’’ olduğu görülmektedir. Arslan (2009)’ın yaptığı araştırmanın sonuçlarına göre ise okul müdürleri; ‘‘amaçları açıklama’’, ‘‘mesleki gelişimi sağlama’’ ve ‘‘denetleme ve değerlendirme’’ boyutlarında yer alan öğretimsel liderlik davranışlarını pek de istenilen düzeyde gerçekleştirememektedirler. Görüldüğü üzere öğretmenlerin okul müdürlerinin öğretim liderliği göstermelerine yönelik düşünceleri farklılık göstermektedir. Diğer taraftan, Çubukçu ve Girmen çalışmalarında ise öğretmenlerin konu alan bilgisine sahip olma, etkinlikleri planlama ve yönetme konusundaki sınıf yönetimi becerilerinde kendilerini yeterli görmediklerini belirtmişlerdir. Çalışmada öğretmenlerin kuşaklararası iklime yönelik algılarının ‘‘ Çok Az Katılıyorum’’ şeklinde olduğu görülmüştür. Kazak (2016) çalışmasında ise öğretmenlerin kuşaklararası iklime yönelik algıları yüksek olarak görülmektedir.

Araştırmanın ikinci araştırma sorusunda öğretmenlerin algılarına göre öğretim liderliği ve sınıf yönetimi becerileri ile kuşaklararası iklim davranışları arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırma bulguları neticesinde; kuşaklararası iklim ile öğretim liderliği arasında anlamlı pozitif yönde bir ilişki olduğu görülmüştür. Benzer şekilde Kazak (2016)’ın çalışmasında da öğretim liderliği ve kuşaklararası iklim arasındaki ilişkinin pozitif yönlü orta düzeyli sonucuna varıldığı görülmüştür. Ayık ve Şayir (2014) çalışmalarında örgüt ikliminin

destekleyici müdür davranışı boyutu ile öğretimsel liderliğin bütün boyutları arasında pozitif yönde ve anlamlı ilişkiler olduğu neticesine varmışlardır. Ayrıca MacBeath (2019) liderliğin öğrenme ile ilişkisini ele aldığı çalışmada kuşaklararası öğrenme ile liderlik arasında bir bağlantı olduğu sonucuna ulaşmıştır. Sonuç olarak çalışmanın bulgusu alan yazına paralel şekildedir.

Çalışmanın üçüncü araştırma sorusunda öğretmenlerin algılarına ilişkin öğretim liderliği, sınıf yönetimi becerileri ve kuşaklararası iklim davranışlarının katılımcıların demografik özelliklerine (cinsiyet, okul türü, yaş, eğitim durumu, okul kademesi, mesleki kıdem ve mezun olduğu fakülte) göre anlamlı bir fark olup olmadığı incelenmiştir. Yapılan analiz sonucunda, cinsiyet değişkenine göre, öğretim liderliği ve kuşaklararası iklime yönelik anlamlı bir farklılık görülmezken, sınıf yönetimiyle ilgili cezalandırma davranışına yönelik algıda anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Bu durum, alan yazından çok farklı değildir. Örneğin, Ayaz (2015) öğretmen algılarına göre okul yöneticilerinin öğretim liderliği davranış düzeyleri öğretmenlerin cinsiyetlerine ilişkin erkek ve kadınlar arasında ortalamalar göre bariz bir üstünlük ve farklılığın bulunmadığını belirtmiştir. Fakat Hallinger, Donyu ve Wang (2016) yaptıkları çalışmadan kadın yöneticilerin erkek yöneticilere göre daha aktif öğretimsel liderlik gösterdiğini bulmuştur. Diğer taraftan, alan yazındaki genel eğilim cinsiyetin sınıf yönetiminde farklılık oluşturmayacağı yönündedir. Öğretmenlerin sınıf yönetiminde cinsiyet değişkeni algılarına yönelik Güven ve meslektaşlarının (2017) yaptıkları çalışmada göreve yeni başlayan öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerini gerçekleştirmelerinde cinsiyet değişkeni önemli bir faktör olarak ele alınmamıştır. Bununla birlikte cinsiyet faktörünün sınıf yönetimi becerileri üzerinde belirleyici bir etken olmadığı da başka çalışmalarda görülmüştür (Dewaele, Gkonu, & Mercer, 2018; Korkut ve Babaoğlu 2010; Nur, 2012). Diğer taraftan, Yeşilyurt ve Çankaya (2008) ise çalışmalarında cinsiyetin öğretmenlerin olumlu sınıf atmosferi, disiplin gibi sınıf yönetimi becerileri üzerinde etkisi olduğunu saptamıştır.

Öğretmenlerin okul türü değişkenine göre öğretim liderliği ve kuşaklararası iklim algılarına ilişkin alt boyutlar için anlamlı bir farklılık görülmüş, sınıf yönetimi becerilerinde ise bir farklılık görülmemiştir. Alan yazındaki çalışmalar incelendiğinde Bellibaş ve Gedik (2014)'in çalışmalarında genel itibarıyla her iki okul türünde de okul yöneticilerinin kendilerini öğretim liderliği aktivitelerini çoğunlukla gerçekleştirdiklerini belirtmişlerdir. Okul türüne yönelik başka bir çalışmada kamuda çalışan müdürlerin öğretim yönetimi alanına diğer alanlara kıyasla daha fazla önem vermelerine rağmen özel okulda çalışan müdürlerin katıldıkları öğretim liderliğinin farklı alt faktörleri arasında anlamlı bir farklılığın görülmediği belirtilmiştir. Devlet okullarında öğretim yönetimi alt faktörü ayrı bir önem taşıırken, özel okullarda öğretim yönetimi boyutunda anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. gerekçe olarak devlet okullarındaki öğrenci sayısının özel okul türüne göre fazla olması ve sonuç olarak okul yöneticilerinin zamanlarını çoğunlukla disiplin problemlerine ayırdıkları olarak belirtilmiştir (Cravens vd., 2011). Özetle, okul türündeki değişim belirli okul değişkenlerinde anlamlı farklılık oluşturmaktadır.

Araştırmada öğretmenlerin yaş değişkenine göre öğretim liderliği, sınıf yönetimi becerileri ve kuşaklararası iklim davranışlarına yönelik algılarında anlamlı bir farklılık görülmediği ortaya çıkmıştır. Bu sonuç alan yazınla uyumludur. Balyer ve Gündüz (2013), yaptıkları çalışmanın analizleri sonucunda öğretmenlerin liderlik algılarının cinsiyet, yaş, kıdem, eğitim vb. değişkenlere göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını bulmuşlardır. Yılmaz ve Aydın (2015) 'ın çalışmalarında ise ilköğretim öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerine yönelik algılarının öğretmenlerin yaşlarına göre anlamlı bir fark oluşturmadığını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin eğitim durumu değişkenine göre ise öğretim liderliği alt boyutlarından mesleki gelişimi teşvik ve destek sağlama için anlamlı bir farklılık oluşturduğu ama diğer değişkenler için anlamlı bir farklılık oluşturmadığı bulunmuştur. Bu sonuç alan yazındaki genel eğilimle benzer haldedir. Yılmaz ve Kurşun (2015) eğitim durumunun öğretimsel liderliğe anlamlı bir etkisinin olmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Çalışmada öğretmenlerin okul kademesi değişkenine göre sınıf yönetimi becerileri

boyutlarından derse başlama ve ilgi çekme için anlamlı farklılığın olduğu, diğerleri içinse anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür. Bu sonuç Ayaz'ın (2015) çalışmasıyla tezat bir durum sergilemektedir. Ayaz (2015) çalışmasında ortaokul ve lise kademelerinde okul yöneticilerinin öğretim liderliği davranışları sergileme noktasında anlamlı bir farklılık tespit etmiştir. Fakat çalışmada öğretmenlerin okul kademesine göre sınıf yönetimi becerilerinde anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür. Diğer taraftan bu çalışmanın sonucu Çubukçu ve Girmen (2008) tarafından yürütülen çalışma ile uyumludur. Yazarlar öğretmenlerin okul kademesindeki branşların planlama, sınıf içi iletişim alt boyutlarında etkili bir faktör olduğunu belirtmişlerdir.

Araştırmada öğretmenlerin mesleki kıdemi (deneyim) öğretim liderliği algılarından teşvik sağlama ve destek sağlamaya yönelik anlamlı bir farklılık gösterirken kuşaklararası iklim ve sınıf yönetimi algılarında anlamlı farklılığın olmadığı görülmüştür. Çalışmada öğretim liderliğinin mesleki kıdeme göre farklılığına benzer bir çalışma Ayaz (2015) tarafından yapılmış ve okul yöneticilerinin mesleki deneyimi ile öğretimsel liderlik düzeyleri arasında bir ilişki bulunmuştur. Ayrıca Berger, Girardet, Vaudroz ve Crahay (2018) bu çalışmanın sonucuna paralel bir biçimde öğretmen deneyimi ile sınıf yönetimi becerileri arasında anlamlı bir fark olmadığını bulmuştur. Diğer taraftan; çalışmada öğretmenlerin mezun olduğu fakülte değişkenine göre öğretimsel liderlik boyutlarından öğretimi denetlemenin anlamlı olarak farklılaştığı bulunmuştur. Çalışmada öğretim liderliğinin mezun olunan fakülteye göre anlamlı bir farklılık görülmüştür. Aksoy ve Işık (2008) çalışmalarında öğretmenlerin branşlarının ilköğretim okulu müdürlerinin okul amaçlarını belirlemede, paylaşımda ve geliştirmedeki rolleri üzerinde anlamlı bir fark oluşturduğunu belirtmişlerdir. Araştırmada ayrıca öğretmenlerin mezun olunan fakülteye göre sınıf yönetimi becerilerinde anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür. Çalışmanın bu sonucu ilgili araştırmanın sonucuyla tamamen benzerlik göstermektedir. Diğer taraftan çalışmanın bu sonucu alan yazındaki bazı çalışmalarla uyumlu değildir. Çubukçu ve Girmen (2008) öğretmenlerin görevlerine ilişkin, sınıf ve branş öğretmeni olarak sınıf yönetimi becerileri karşılaştırıldığında planlama ve sınıf içi iletişim boyutunda anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna varmışlardır. Branş öğretmenleri bu becerileri açısından kendilerini sınıf öğretmenlerinden daha etkin görmektedirler. Yılmaz ve Aydın (2015) yürüttükleri çalışmada öğretmenlerin sınıf yönetimi algılarının branş değişkenine göre farklılık gösterdiği görülmüştür.

Araştırmanın dördüncü araştırma sonucunu yanıtlamak için yürütülen regresyon analizinde öğretimsel liderliğin kuşaklararası iklimi olumlu yönde yordadığı bulunmuştur. Öğretimsel liderliğin aktif olarak görüldüğü okullardaki kuşaklararası iklim daha çok gelişmiştir. Bu sonuç öğretim liderliği ve okul iklimi arasında ilişkiler bulan alan yazındaki diğer araştırmalar ile uyumludur. Örneğin, Ayık ve Şayir (2014) okul müdürleriyle yürüttükleri çalışmada destekleyici müdür davranışı ile okul iklimi arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki tespit etmiştir.

Öneriler

Çalışmanın sonuçları düşünüldüğünde araştırmacı ve uygulayıcılara belirli öneriler sunulmaktadır. Öncelikle alan yazında nadiren çalışılan kuşaklararası iklimin farklı değişkenlerle ve daha büyük örneklerle çalışılması önerilmektedir. Ayrıca değişkenlerin arasındaki ilişkilerin bütüncül bir bakış açısıyla ele alınması ihtiyacı vardır, bu sebeple karma model çalışmalar yürütülmelidir. Literatürde öğretim liderliği, sınıf yönetimi becerileri ve kuşaklararası iklim davranışlarının birlikte ele alındığı çalışmalara rastlanılmamıştır. Bu değişkenler birlikte ele alınarak literatür destek olunmalıdır. Okul yöneticileri, öğretmenlerin öğretim programı ve planlarının sınıf içerisinde uygulanmalarını izlemeleri ve öğretmenlere etkili rehberlik ederek öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerine yönelik yeterlilikleri desteklenmelidir. Okul yöneticileri öğretmenlere eğitim-öğretimde başarı sağlamak için öğretim amaçlarını iletmede daha

fazla çaba gösterebilirler. Okul yöneticileri kuşaklararası iklime yönelik daha etkili ve olumlu bir atmosfer oluşturarak; okulda işbirliği, paylaşma vb. durumların artmasına katkıda bulunabilir. Göreve yeni başlamış veya görevinde mesleki kıdem olarak yeni olan öğretmenler, sınıf yönetimi becerilerine ilişkin yeterlilikler noktasında okul yöneticileri ve çalışma arkadaşları tarafından destek olunmalıdır.

Araştırmanın Sınırlılıkları ve Gelecek Araştırmalar

Araştırma çeşitli sınırlılıklar ihtiva etmektedir. Araştırmadaki örneklemin sınırlı sayıda olması sonuçların genellenebilirliği açısından bir sorun teşkil edebilir. İkinci olarak, çalışmadaki katılımcılar tek ilden olmasından öte, birçok ilden olmasına dikkat edilmelidir.

Yazar Katkıları

Bu çalışma yüksek lisans öğrencisinin seminer çalışmasından üretilmiştir. Çalışma yazarları yüksek lisans öğrencisini, danışmanını ve ders aldığı öğretim elemanını içermektedir. Giriş bölümü A.K.E, alan yazın taraması A.K.E, S.D. ve H.Y.E, çalışmanın önemi ve amacı A.K.E, metodoloji ve bulgular A.K.E ve S.D., Tartışma ve Sonuç S.D. ve H.Y.E ve İngilizce Geniş Özet H.Y.E. tarafından oluşturulmuştur. Tüm yazarlar makalenin yayınlanmış halini okudular ve Kabul ettiler.

Yayın Etiği

Araştırma ve Yayın Etiği'ne uyuldu.

ORCID

Ayşe Kalo-Efe <http://orcid.org/0000-0003-3805-2917>

Seyithan Demirdağ <http://orcid.org/0000-0002-4083-2704>

Hasan Yücel Ertem <http://orcid.org/0000-0001-9058-641X>

Kaynakça

- Adıgüzel, İ. (2016). *Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile tükenmişlik düzeyleri arasındaki ilişki*. Yüksek Lisans Tezi. Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Rize.
- Adıgüzel, O., Batur, Z. ve Ekşili, N. (2014). Kuşakların değişen yüzü ve y kuşağı ile ortaya çıkan yeni çalışma tarzı: mobil yakalılar. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(19), 165-167.
- Ayık, A., & Şayir, G. (2014). Okul müdürlerin öğretimsel liderlik davranışları ile örgüt iklimi arasındaki ilişki. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(49), 253-279.
- Akan, D., Şener, N., Başar, M. ve Şen, B. (2016). Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin okul yöneticisi görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 71-88.
- Aksoy, E. ve Işık, H. (2008). İlköğretim okul müdürlerinin öğretim liderliği rolleri. *Sosyal Bilimler Dergisi*, (19), 237-247.
- Alatlı, R. (2014). *Genel ve özel eğitim öğretmenlerinin sınıf yönetimi bilgileri ile sınıf yönetimine ilişkin öz yetkinliklerinin karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Ankara.

- Altunay, E. (2017). Sınıf yönetiminde öğretmenlerin öğretimsel liderlik rolleri. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(37), 19-44.
- Arslan, M. (2009). Yeni ilköğretim programının uygulanmasında ilköğretim okulu yöneticilerinin öğretimsel liderlik rollerine ilişkin öğretmen görüşleri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ayaz, M. (2015). Öğretmenlerin algılarına göre okul müdürlerinin öğretim liderliği davranış düzeyleri. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(2), 137-154.
- Aydın, A. (2013). *Sınıf Yönetimi*. Pegem Akademi: Ankara.
- Ayık, A. ve Şayır, G. (2014). Okul müdürlerinin öğretimsel liderlik davranışları ile örgüt iklimi arasındaki ilişki. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(49), 253-279.
- Balyer, A. ve Gündüz, Y. (2013). Öğretim lideri olarak okul müdürlerinin öğrencilerin akademik başarıları üzerindeki etkisinin incelenmesi. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(29), 107-128.
- Başar, H. (1999). *Sınıf yönetimi*. Milli Eğitim Basımevi: İstanbul
- Bellibaş, M. ve açısından karşılaştırılması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 20(4), 453-482.
- Berger, J. L., Girardet, C., Vaudroz, C., & Crahay, M. (2018). Teaching Experience, teachers' beliefs, and self-reported classroom management practices: A coherent network. *SAGE Open*, 8(1), 1-12.
- Berkup, S. (2014). Z kuşağı döneminde X ve Y kuşağıyla çalışma: farklılıkların yönetimi iş hayatında nesiller. *Akdeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 5, 203-210.
- Bozpolat, E., Usta, H. ve Teyyar, C. (2016). Öğrenci ve öğretim elemanlarının sınıf yönetim modellerine ilişkin görüşleri: nitel bir araştırma. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(59), 1158-1160.
- Can, E. ve Bakşi, O. (2014). Öğrencilerin sınıf içi tutum ve davranışlarının öğretmenlerin sınıf yönetimi başarısına etkisi. *Asya Öğretim Dergisi*, 2(1), 86-101.
- Can, N. (2007). İlköğretim okulu yöneticisinin bir öğretim lideri olarak yeni öğretim programlarının geliştirilmesi ve uygulanmasındaki yeterliliği. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 3(2), 228-244.
- Cravens, X., Goldring, E., ve Penaloza, R. (2011). Leadership practices and school choice. *Nashville, TN: Vanderbilt University*.
- Çakır, H. (2019). *Hayat boyu öğrenme kurum müdürlerinin öğretimsel liderlik rolleri: bir karma yöntem araştırması*. Yüksek Lisans Tezi. Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Rize.
- Çakmak, Ö. (2008). Eğitimin ekonomiye ve kalkınmaya etkisi. *D.Ü. Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11, 34-35.
- Çelik, M. (2010). *Okul yöneticilerinin öğretimsel liderlik davranışı ile öğretmenlerin örgütsel vatandaşlık davranışlarının analizi*. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Çelik, M. (2014). *Hizmet sektöründeki y kuşağı çalışanlarının iş hayatındaki beklentileri (İstanbul Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi. Beykent Üniversitesi, İstanbul.
- Çelik, O. (2019). *İlkokul ve ortaokul öğretmenlerinin öz yeterlilikleri ile sınıf yönetimi becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Çubukçu, Z. ve Girmen, P. (2008). Öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerine ilişkin görüşleri. *Bilig, Kış*, 44, 123-142.
- Demirdağ, S. (2015). Self--assessment of middle school teachers: Classroom management and discipline referrals. *International Journal on New Trends in Education & their Implications (IJONTE)*, 6(2), 45-55.
- Demirdağ, S. (2016). Student attitudes in inclusive settings: Public middle schools. *International Journal of Psycho-Educational Sciences*, 5(3), 130-142.
- Dewaele, J. M., Gkonou, C., & Mercer, S. (2018). Do ESL/EFL teachers' emotional intelligence, teaching experience, proficiency and gender affect their classroom practice? In *Emotions in second language teaching* (pp. 125-141). Springer, Cham.
- Ekici, G. (2008). Sınıf yönetimi dersinin öğretmen adaylarının öğretmen öz-yeterlilik algı düzeyine etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35(35), 98-110.
- Ercoskun, M. H. ve Ada, Ş. (2013). Etkili sınıf yönetimi oluşturmada sınıf öğretmenlerinin yeni rollerinin nitel açısından incelenmesi. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(1), 60-79.
- Erin, B. (2019). *Türkiye' de işveren markasının önemi ve işveren markasının, X ve Y kuşağı açısından incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Ertem, H. Y., & Gökalg, G. (2019). Lisansüstü eğitimde örgüt iklimi ölçeğinin geliştirilmesi. *Inonu*

- University Journal of the Faculty of Education (INUJFE)*, 20(3), 784-797.
- Ertem, H. Y., & Gökalp, G. (2020). Parents' perceptions of school climate and parent involvement in terms of educational levels of parents and grade of their children. *Hacettepe University Journal of Education*, 35(1), 78-91. doi: 10.16986/HUJE.2018040670.
- Ezer, Ö. (2014). *Öğretim liderliği ile örgütsel bağlılık arasındaki ilişki*. Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Gürbüz, S. ve Şahin, F. (2018). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık. Ankara.
- Güven, S., Çelik, Ç. ve Özkan, Z. (2017). Okul yöneticilerinin göreve yeni başlayan sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimini gerçekleştirebilmelerine ilişkin görüşleri. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(2), 618-634.
- Hajisoteriou, C., Karousiou, C., & Angelides, P. (2018). Successful components of school improvement in culturally diverse schools. *School effectiveness and school improvement*, 29(1), 91-112.
- Kazak, E. (2016). *Okul yöneticilerinin öğretim liderliği davranışları ile okulda kuşaklararası iklim ve kuşaklararası öğrenme arasındaki ilişki*. Doktora Tezi. Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli.
- Kendirci, M. (2019). *Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile motivasyonları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İstanbul.
- Kırık, A. ve Köyüstü, S. (2018). Z kuşağı konusunda yapılmış tezlerin içerik analizi yöntemiyle incelenmesi. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 6(2), 1497-1518.
- Korkut, K. ve Babaoğlu, E. (2010). Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerisi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 26, 146-155.
- Köstelioğlu, M., Olukçu, E. (2019). Öğretimsel liderlik rolleri ile öğretmenlerin örgütsel özdeşleşme düzeylerinin ilişkisi. *Uluslararası Liderlik Eğitimi Dergisi*, 15(2), 31-45.
- MacBeath, J. (2019). Leadership for learning. In *Instructional Leadership and Leadership for Learning in Schools* (pp. 49-73). Palgrave Macmillan, Cham.
- Nur, İ. (2012). *Anaokullarında örgüt iklimi ile öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi: Malatya İli Örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Scherer, R., & Nilsen, T. (2019). Closing the gaps? Differential effectiveness and accountability as a road to school improvement. *School Effectiveness and School Improvement*, 30(3), 255-260.
- Serin, K. (2012). İlköğretim müdürlerinin öğretim liderliği davranışları ile öğretmenlerin örgütsel bağlılıkları arasındaki ilişki. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 18(3), 435-459.
- Şahin, İ. ve Altunay, U. (2011). İlköğretim okulu öğretmenlerinin sınıf yönetimi davranışları. *İlköğretim Online*, 10(3), 905-918.
- Şişman, M. (2014). *Öğretim liderliği*. Pegem Akademi Yayıncılık: Ankara.
- YDK, (Mart Çarşamba, 2020 tarihinde www.tdk.gov.tr adresinden alındı).
- Tanrıöğen, A. (2000). Temel eğitim öğretmenlerinin okul müdürlerinden beledikleri öğretimsel liderlik davranışları. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(7), 67-73.
- Toruntay, H. (2011). *X ve Y kuşağı üzerinde karşılaştırmalı bir araştırma*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Uslu, T. ve Avcı, M. (2016). Eğitim fakültesi elemanlarının sınıf yönetimi becerilerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(1), 611-637.
- Ünal, A. ve Çelik, M. (2013). Okul yöneticilerinin öğretimsel liderlik davranışları ile öğretmenlerin örgütsel vatandaşlık davranışlarının analizi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(2), 239-258.
- Yeşilyurt, E. ve Çankaya, İ. (2008). Sınıf yönetimi açısından öğretmen niteliklerinin belirlenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(23), 274-295.
- Yıldız, S. (2017). *Okul müdürlerinin öğretimsel liderlik davranışları ile iş tatmini özelliklerine ilişkin öğretmen görüşleri: İstanbul ili Bayrampaşa ilçesi örneği*. Yüksek Lisans Tezi. Aydın Üniversitesi, İstanbul.
- Yılmaz, Z. ve Aydın, Ö. (2015). İlköğretim öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerine ilişkin algılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(1), 148-164.
- Yılmaz, E., ve Kurşun, A. T. (2015). Okul müdürlerinin öğretimsel liderlik davranışları ile

Extended Abstract

Introduction

The communities could follow the improvements in some fields such as science, society, and politics. All of these fields borrow key ideas from education so that development of communities depends on how much they invest on education. Countries making their education systemized and following developments showed more progression in many fields. Further, one of the most important figures for economic and social power is the education. To summarize, education takes place in the heart of developments all over the world.

The most important topic countries and communities use as an improvement vehicle is the education. After all, the purpose of education is not only to train people but also to train whole society. Further, education is the key factor for transformation of society. In other words, change in social procedures is managed more easily within educational organizations. Thus, all components of community may adapt to changes through schooling activities. To summarize, education serves on expectations and needs of communities. These expectations or needs also underline the importance of a term that is school effectiveness.

School effectiveness has some antecedents. To illustrate, improvement of instructional leadership in both class and school level may determine school effectiveness. Besides, classroom management including different methods to deal with misbehaviors is a component of school effectiveness. Further, school effectiveness depends on how intergenerational cooperation and communication may be managed by positive climate. In these respects, investigation of relationships between these topics are worthy to be studied.

Leadership is a trend topic such that many fields are interested in and study leadership. Despite this reality, defining leadership is difficult since it has a complex structure and a lot of perspectives. To illustrate, historical developments in the definition of leadership can be listed as leading groups, setting subordinate-superior relations, and distributing responsibilities. For school context, instructional leadership draws attention. Instructional leadership includes values or purposes in educational settings. To name a few, school effectiveness, academic achievement, support for students and teachers, and professional development are core concepts for instructional leadership.

Classroom management needs some skills since teachers may face with unpredictable many events in the class. For this reason, teachers could consider some issues such as planning, cooperation, and coordination. Further, the teacher could be trained in order to manage class effectively. In this aspect, physical, psychological, social, and emotional structure of class gains importance. On the other hand, effective classroom management depends on out-class elements which are remote environment, close environment, family, and school.

Intergenerational climate is a novel concept that focuses on similarities and differences in terms of generations. Researchers in the 21st century have a common idea in sequencing generation as follows: traditionalists, boomers, X-generation, Y-generation, and Z-generation. People from four different generations live and interact in the same time intervals and places. This could make social and occupational life difficult. In order to

challenge with these difficulties, people need intergenerational cooperation and communication.

Qualities of the teachers and their skills in the classrooms and schools are important for school effectiveness. When viewed from this aspect, the current study has significance in terms of research, theory, and practice. Considering research, the study will fill a gap by bringing a holistic perspective on the relationship between intergenerational climate behaviors and instructional leadership perceptions and classroom management skills since the researchers of the current study did not come up with a study combining these concepts. Further, investigation of intergenerational climate behaviors of teachers is the first in this context such that this situation puts theoretical significance of the study. The current study may find out antecedents of intergenerational climate behaviors. Finally, improvement of instructional leadership in the school, classroom management skills, and intergenerational climate in the school will contribute to school effectiveness in practice. Not only academic achievement but also social development is influenced positively by these situations.

Method

The design of the study was correlational study that is a quantitative method. Variables of the study are instructional leadership perceptions, classroom management skills, and intergenerational climate behaviors. Further, demographic variables of gender, age, educational level, professional seniority, school type, faculty graduated, school level were included in the study. Population of the study were pre-school, primary, middle, and high school teachers in Ereğli province of Zonguldak city. Participants of the study were 286 teachers working actively in 2019-2020 semester. Sample was selected through stratified random sampling. The reason why stratified sampling was selected was providing more representatives over the groups, describing group characteristics, and comparing groups in the analyses. Data were collected in autumn semester. Instruments of the study were scales of instructional leadership, classroom management skills, and intergenerational climate. Respectively the scales have 35 items in seven dimensions, 40 items in seven dimensions, and 21 items in five dimensions. Validity and reliability of all scales were proved in the previous studies. Statistical analyses were performed by descriptive statistics and inferential statistics. Descriptive statistics included frequency, mean, and standard deviation. Pearson correlation, t test, one-way analysis of variance (ANOVA) and simple regression analysis were ways for inferential statistics.

Purpose

The current study was conducted in order to examine the role of instructional leadership perceptions of teachers and classroom management skills on intergenerational climate. In this aspect, the research questions are as below:

- What are the levels of instructional leadership perceptions, classroom management skills, and intergenerational climate behaviors of teachers?
- Is there a significant relationship between intergenerational climate behaviors and instructional leadership perceptions and classroom management skills?
- Do demographics of teachers (gender, age, educational level, professional seniority, school type, faculty graduated, school level) make a difference on intergenerational climate behaviors, instructional leadership and classroom management skills?
- Do instructional leadership perceptions and classroom management skills of teachers predict their intergenerational climate behaviors?

Findings

Instructional leadership perceptions appeared greater than intergenerational climate and classroom management skills. For inferential statistics, assumptions of independent observation, normality, and homogeneity of variance were checked. Pearson correlation analysis showed a positive relationship between instructional leadership perceptions and intergenerational climate was found. Relation of classroom management skills to others were not detected. Further, t-test analysis showed that gender made a significant difference on a classroom management skill such that female teachers showed more punishment style than male ones. Also, school type made a significant difference on dimensions of instructional leadership perceptions and intergenerational climate. Teachers in public schools showed less incentive for professional development, more resource supply, less supervision of teaching, more intergenerational bias, less intergenerational resentment, and less intergenerational interaction. ANOVA revealed out significant differences for educational background and dimensions of instructional leadership perceptions, school level and one dimension of classroom management skills, professional seniority and one dimension of instructional leadership perception, and graduate school and one dimension of instructional leadership. Also, only instructional leadership perceptions predicted intergenerational climate such that increase in instructional leadership perceptions led to increase in intergenerational climate behaviors.

Discussion and Conclusion

Instructional leadership perceptions were found greater than both classroom management skills and intergenerational climate behaviors. The results of the current study showed that instructional leadership perceptions were positively related to intergenerational climate. The schools representing more instructional leadership styles could have more positive intergenerational climate. These results were consistent with the trend in the literature.

Among demographic variables, school type made a significant difference on more variables than others did in general picture. Moreover, gender showed significant difference for only one classroom management skills dimension. Literature on relationship between gender and classroom management showed a differentiation such that almost half of the studies found significant difference whereas other did not find any significant result. On the other hand, age was not found a significant variable for instructional leadership, classroom management, and intergenerational climate. Further, educational level, school level, professional seniority, and faculty did not make significant difference for some of the variables. These findings gave generally a consistent picture with the other studies in the literature. Finally, instructional leadership perceptions predicted only intergenerational climate behaviors of teachers. This meant that if the teacher perceived that school principal were an effective instructional leader, then the teacher showed more intergenerational climate behavior. This result was also similar to general trend in the literature.

Implication and Suggestions

The researchers of the current study present recommendations to researchers and practitioners. Intergenerational climate is a recent topic so that the researcher could conduct studies examining relation of intergenerational climate with other variables. Besides, there is a need more holistic view on relations between variables so that it was recommended that

researchers could perform more mixed-method studies. Literature on instructional leadership, classroom management, and intergenerational climate could be supported with more either individual studies or collective studies. Further, organizations or activities were recommended in order to improve instructional leadership styles, classroom management skills, and intergenerational climate. School principals could follow or guide teachers to improve their curriculum implementations and classroom management skills. Further, school leaders could encourage teachers to provide professional development and to increase their proficiencies. Considering intergenerational climate, school principals and teachers could encourage cooperation and communication in the school so that the school might have positive climate in many dimensions. In educational planning, both policy-makers and practitioners could consider demographics of the teachers such that novice teachers could be promoted by positive discrimination.

Research Limitations and Future Research

The most important limitation was related to method. Especially, sample size and region sample was selected from were limitations. To deal with these limitations or minimize them, further researchers should focus on studies including more sample size and different regions to select samples.

Author Contributions

The study was performed by the first author under the advisership of the second author. Thus, all sections of the study was constructed in a cooperative way. The third author contributed to study in terms of organization of the manuscript, perspectives in conclusion and discussin section, and translation to English.

Publication Ethics

Research and Publication Ethics was complied.